

سوال 1:

Wireshark چگونه بسته های TCP و UDP را شناسایی و تفکیک میکند؟ چه فیلترهایی برای تحلیل این بسته ها مفید هستند؟

جواب :

Wireshark با استفاده از **فیلدهای پروتکل** در هدر بسته ها، پروتکل انتقال TCP یا UDP را شناسایی می کند. هر بسته در لایه 4 Transport شامل اطلاعاتی است که نوع پروتکل را مشخص می کند:

شناسایی TCP و UDP :

- **TCP**: در هدر آن فیلدهایی مثل: Sequence Number، Acknowledgment Number و Flags (SYN, ACK, FIN) ... وجود دارد.
- **UDP**: هدر بسیار ساده تر است و فقط شامل Source Port، Destination Port و Length و Checksum است.

فیلترهای مفید در Wireshark :

- **فیلترهای پایه**:
 - o tcp: فقط بسته های TCP را نمایش می دهد.
 - o udp: فقط بسته های UDP را نمایش می دهد.
- **فیلتر بر اساس پورت**:
 - o tcp.port == 80: ترافیک TCP روی پورت 80 مثل HTTP
 - o udp.port == 53: ترافیک UDP روی پورت 53 مثل DNS
- **فیلتر بر اساس وضعیت ارتباط: TCP**:
 - o tcp.flags.syn == 1: فقط بسته های SYN شروع ارتباط.
 - o tcp.flags.reset == 1: بسته های RST اتصال قطع شده.
 - o tcp.analysis.retransmission: بسته های Retransmitted یا ارسال مجدد.
- **فیلتر ترکیبی**:
 - o tcp and ip.src == 192.168.1.1: فقط ترافیک TCP از یک IP خاص.
 - o udp and frame contains "google": ترافیک UDP که محتوای کلمه "google" است.

سوال 2:

چگونه میتوان با استفاده از Wireshark تاخیر Latency و زمان پاسخ Response Time در یک ارتباط TCP را اندازه گیری کرد؟

جواب:

اندازه گیری (RTT) Round-Trip Time :

RTT مدت زمانی است که طول می کشد تا یک بسته از مبدأ به مقصد برود و پاسخ آن برگردد.

- استفاده از فیلد tcp.analysis.ack_rtt: به صورت خودکار RTT را برای بسته های TCP محاسبه میکند.
- ستون RTT را در لیست بسته ها اضافه کنید. (Column Preferences → Add → RTT → راست کلیک)
- از Statistics → TCP Stream Graphs → Round Trip Time استفاده کنید.

اندازه گیری Response Time زمان پاسخ سرور:

زمان پاسخ، مدت زمانی است که سرور برای پردازش درخواست و ارسال پاسخ نیاز دارد. مثال: در HTTP، زمان بین GET و HTTP 200 OK است.

- نمونه فیلتر برای اینکار (http.request || http.response) && http و محاسبه زمان پاسخ - زمان درخواست
- رسم نمودار پاسخ با استفاده از Statistics → IO Graph با فیلتر http.response

سوال 3:

تفاوت های اصلی بین پروتکل های TCP و UDP چیست و چگونه بر تحلیل ترافیک آنها در Wireshark تاثیر میگذارد؟

جواب:

مقایسه کلی TCP و UDP :

ویژگی	TCP (Transmission Control Protocol)	UDP (User Datagram Protocol)
اتصالگرا	3-way handshak	بدون handshake
قابلیت اطمینان	تضمین تحویل داده ها	بدون تضمین تحویل
ترتیب داده ها	مرتب شدن با Sequence Number	بدون ترتیب
کنترل ازدحام	مثل الگوریتم های (Tahoe, Reno)	بدون کنترل ازدحام
سرعت	کندتر به دلیل سریار	سریع تر
هدر	بزرگ تر (حداقل ۲۰ بایت)	کوچک تر (۸ بایت)
مصارف رایج	HTTP, FTP, SSH و ایمیل	DNS, VoIP بازی های آنلاین و Streaming

تأثیر تفاوت ها بر تحلیل ترافیک در Wireshark

الف) تحلیل TCP در Wireshark:

- دارای شماره توالی (Sequence Number) و تأییدیه (ACK) است؛ بنابراین Wireshark می تواند جریان های TCP را به خوبی دنبال و بازسازی کند.
- قابلیت تحلیل دقیق انتقال داده، تشخیص تأخیر، بسته های ازدست رفته یا مجدداً ارسال شده را دارد.
- سه مرحله آغاز اتصال (Three-Way Handshake) و پایان آن (Four-Way Termination) مشاهده میشود.
- Wireshark می تواند Stream Follow را برای بازسازی جریان کامل یک ارتباط TCP انجام دهد.

ب) تحلیل UDP در Wireshark:

- به دلیل نبود مکانیزم ارتباطی Wireshark فقط می تواند بسته های جداگانه را نمایش دهد.
- بازسازی جریان یا تشخیص ازدست رفتن بسته ها ممکن نیست.
- هدر ساده تر و اطلاعات کمتری برای تحلیل وجود دارد.
- در کاربردهایی مانند DNS یا پخش ویدئو، فقط می توان بررسی کرد که آیا درخواست و پاسخ رد و بدل شده اند یا نه.

سوال 4:

چگونه میتوان با استفاده از Wireshark مشکلاتی مانند دوباره ارسال بسته ها یا Retransmissions بسته های گم شده (Lost packets) مشکلات جریان یا Flow Control در ارتباطات TCP را شناسایی و تحلیل کرد؟

جواب:

شناسایی دوباره ارسال بسته ها (TCP Retransmissions) :

در پروتکل TCP ، اگر یک بسته به مقصد نرسد یا تأییدیه (ACK) آن دریافت نشود، فرستنده آن بسته را دوباره ارسال می کند. Wireshark به صورت خودکار این بسته های تکراری را تشخیص می دهد و در ستون "Info" آن ها را با برجسب هایی مانند: TCP Retransmission ، TCP Fast Retransmission ، TCP Spurious Retransmission نمایش می دهد.

برای بررسی بهتر میتوانیم از فیلتر زیر استفاده کنیم:

tcp.analysis.retransmission: با این فیلتر می توانید فقط بسته های دوباره ارسال شده را ببینیم و محل مشکل را پیدا کنیم.

شناسایی بسته های گم شده (Lost Packets) :

وقتی گیرنده منتظر بسته ای است و آن را دریافت نمی کند، ولی بعد از مدتی دوباره ارسال از سوی فرستنده انجام می شود، این نشان دهنده بسته گم شده در مسیر است. Wireshark نمی تواند بسته ای که اصلاً دریافت نشده را نشان دهد، اما می تواند آن را حدس بزند بر اساس شماره های توالی (Sequence Numbers) یا برجسب:

○ TCP Previous Segment Not Captured

همچنین می توانیم از فیلتر زیر برای شناسایی بسته های از دست رفته استفاده کنیم: tcp.analysis.lost_segment

شناسایی مشکلات جریان (Flow Control) :

در TCP ، کنترل جریان باعث می شود فرستنده بیش از حد توان گیرنده، داده ارسال نکند. دو مفهوم مهم در این زمینه:

○ Window Size اندازه پنجره: نشان می دهد گیرنده چه مقدار داده می تواند بدون ACK دریافت کند.

○ اگر این مقدار صفر شود، ارتباط کند یا متوقف می شود. Wireshark این وضعیت را با برجسب:

▪ Zero Window نشان می دهد.

فیلتر مفید: tcp.analysis.zero_window

ابزارهای مفید در Wireshark برای تحلیل این مشکلات:

- Follow TCP Stream: برای مشاهده مکالمه کامل بین دو طرف.
- Statistics > TCP Stream Graphs > Time-Sequence Graph (tcptrace style): برای دیدن زمان بندی و ترتیب بسته ها.
- Expert Info (Analyze > Expert Information): برای مشاهده هشدارهای تحلیل خودکار Wireshark درباره مشکلاتی مانند Retransmission ، Lost Segment و غیره.